

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-09-07
Besvaras senast
2020-09-16 kl. 12.00

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2019/20:2139 Regeringskontakter med public service-bolagen

Näringslivets medieinstitut (NMI) har närmare undersökt hur kontakten mellan Kulturdepartementet och de statligt finansierade public service-bolagen ser ut.

Under perioden 2018–2020 genomfördes minst 22 möten där företrädare för Kulturdepartementet och programbolagen deltog, skriver NMI i sin rapport. I de flesta fall rör det sig om möten på tjänstemannannivå mellan departementets tjänstemän (politiska och opolitiska) och bolagens tre strategiavdelningar. Ibland rör det sig även om möten mellan statssekreterare eller ministrar och bolagsrepresentanter (vd eller strategienheterna), skriver NMI vidare.

Av listan framgår att kulturminister Amanda Lind haft ett enskilt möte med de tre vd:arna för SVT, SR och UR under 2019. Dessutom har kulturministern eller hennes statssekreterare vid minst sex tillfällen under 2018–2020 deltagit i studiebesök på SVT- och UR -redaktioner där vd:n för bolaget ibland deltagit. Vid tre tillfällen, den 19, 20 och 26 mars 2019, höll Kulturdepartementet möten med bolagens tre strategienheter för att informera om arbetet med den nya public service-propositionen, alltså framtagandet av propositionen som visar inriktningen för bolagens framtida villkor.

Mötet den 25 mars 2020 sammankallades efter att regeringen uttryckt en önskan om att lära sig mer om hur coronakrisen påverkar mediebranschen, skriver NMI. Inför mötet inkom en rad synpunkter och rapporter från medieföretag, inklusive public service-bolagen. Enligt Kulturdepartementet har huvuddelen av de möten som genomförts 2018–2019 syftat till att förbereda framtagandet av de nya sändningstillstånden 2020–2025. Man menar också att antalet möten avtagit sedan mars 2020 till följd av coronabrottet. Fortfarande håller man dock kontakt med bolagen per telefon, inte minst i syfte att under pandemin informera sig om bolagens möjligheter att fullfölja sitt beredskapsuppdrag i tid av kris.

Efter flera propåer i kontakten med Kulturdepartementet visar det sig dock att fler handlingar finns tillgängliga. Programbolagen har nämligen, visar det sig, också medverkat vid några rundabordsamtal och hearingar som departementet arrangerat under den period som NMI har fått ta del av dagordningar och inbjudningar för. Det rör sig om fem referensgruppsmöten om EU-frågor där programbolagen deltar. Vid dessa möten har regeringen informerat om

utvecklingen på kultur- och medieområdet i Europeiska rådet, bland annat rapporter om politiska förslag i rådsarbetsgrupper i ministerrådet. Där diskuterades också kommande politiska prioriteringar från regeringens sida i EU-politiken eller EU-ordförandelandets prioriteringar. Från SVT deltog exempelvis flera av bolagets höga chefer inom strategi, juridik och internationellt samarbete vid dessa möten. Representanter för bolagen har också deltagit i tre rundabordssamtal på hög nivå med regeringen. Det rör sig om två möten om filmpolitiska frågor 2019 och 2020 och ett möte om hot mot journalister. I samtliga möten deltog kulturminister Amanda Lind och SVT:s vd Hanna Stjärne.

Det verkar alltså finnas mer eller mindre formaliserade dialoger som pågår direkt mellan bolagen och regeringen, enligt NMI:s rapport. Konstruktionen att det är en förvaltningsstiftelse ska styra de statligt finansierade public service-bolagen brukar beskrivas med att "armlängds avstånd" ska råda mellan staten och bolagen. Företrädare för public service har också talat om att modellen med en självständig stiftelse och bolag skapar "brandväggar" mot statligt eller politiskt inflytande.

Rapporten från Näringslivets medieinstitut visar att det sker omfattande kontakter mellan företrädare för regeringen och SVT, SR och UR i frågor som rör den direkta verksamheten i de statligt finansierade medieföretagen. Det riskerar att påverka allmänhetens förtroende för public services oberoende.

Med anledning av detta vill jag fråga kultur- och demokratiminister Amanda Lind:

Vad avser ministern att vidta för åtgärder för att säkerställa att det är förvaltningsstiftelserna som utgör kontaktytan, och därmed styrningen av bolagen, mellan regeringen och de statligt finansierade medieföretagen?

.....

Lars Beckman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders